

II kwartał 2018

**KWARTALNA INFORMACJA
O SYTUACJI OSÓB MŁODYCH
NA PODLASKIM RYNKU PRACY W KONTEKŚCIE
REALIZACJI PLANU GWARANCJI DLA MŁODZIEŻY
II KWARTAŁ 2018 R.**

**Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
2018**

AKTYWNOŚĆ I BIERNOŚĆ ZAWODOWA I EDUKACYJNA OSÓB MŁODYCH (15-24 LATA)

Tabela 1. Wybrane wskaźniki aktywności ekonomicznej osób młodych w wieku 15-24 lata w woj. podlaskim w ujęciu kwartalnym (wg BAEL)

Ludność w wieku 15-24 lata	II kw. 2017	IV kw. 2017	II kw. 2018	II kw. 2018–II kw. 2017 (+/-)
Ogółem ludność w wieku 15-24 lata (tys. osób), w tym:	124	119	116	-8
Ludność bierna zawodowo (w tys. osób)	83	84	74	-9
Ludność aktywna zawodowo (w tys. osób)	41	35	42	+1
Pracujące osoby młode (w tys. osób)	37	30	39	+2
Bezrobotne osoby młode (w tys. osób)	.	5	.	x
Współczynnik aktywności zawodowej (w %)	33,1	29,4	36,2	+3,1
Wskaźnik zatrudnienia (w %)	29,8	25,2	33,6	+3,8
Stopa bezrobocia osób (w %)	9,8	14,3	x	x

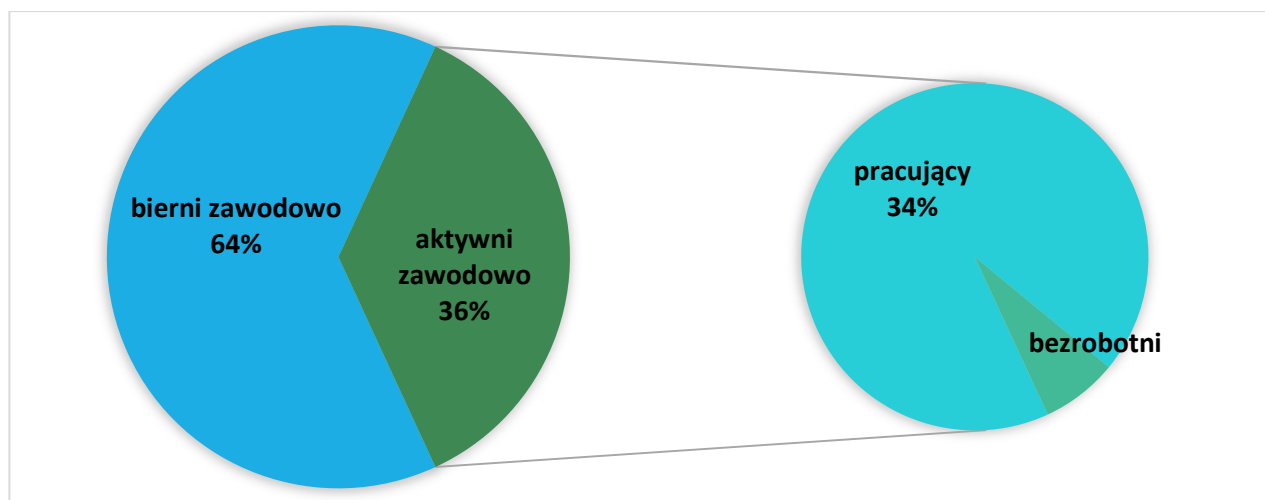
Źródło: Opracowanie własne na podstawie bazy danych GUS, BDL oraz publikacji Urzędu Statystycznego w Białymstoku: "Aktywność ekonomiczna ludności w woj. podlaskim w II, IV kwartale 2017r. i II kwartale 2018r."

Z uwagi na reprezentacyjną metodę badania BAEL w przypadku danych mniejszych niż 5 tys. nie podano konkretnych wartości ze względu na wysoki losowy błąd próby; dane te zastąpiono znakiem umownym „.” (kropka).

KOMENTARZ ANALITYCZNY

- W województwie podlaskim, podobnie jak w całej Polsce oraz Unii Europejskiej, osoby młode znajdują się w trudniejszej sytuacji na rynku pracy. Spośród 116 tys. osób młodych, w wieku 15-24 lata, 74 tys. jest biernych zawodowo, głównie ze względu na naukę. Spośród 42 tys. młodych osób aktywnych zawodowo, pracuje 39 tys. Na przestrzeni roku liczba biernych zawodowo w wieku 18-24 lata spadła o 9 tys. osób, natomiast liczebność aktywnych zawodowo wzrosła o 1 tys. osób. Młodzi charakteryzują się niższą niż starsze grupy wiekowe aktywnością zawodową, gdyż tylko 36,2% z nich jest aktywna zawodowo. Niski jest zwłaszcza udział osób pracujących w analizowanej grupie wiekowej – 33,6%. Dla porównania, wskaźnik zatrudnienia dla osób w wieku 25-54 lata to 82,1%.
- Na przestrzeni roku odnotowano poprawę sytuacji osób młodych, bowiem w porównaniu do II kwartału 2017 r. współczynnik aktywności zawodowej tej grupy wiekowej zwiększył się o 3,1 pkt. proc., a wskaźnik zatrudnienia wzrósł o 3,8 pkt. proc. Natomiast liczba osób bezrobotnych w wieku 15-24 lata spadła poniżej 5 tys. Dla porównania: dla ogółu ludności województwa w wieku 15 lat i więcej współczynnik aktywności zawodowej zwiększył się o 0,2 pkt. proc, a wskaźnik zatrudnienia o 1,4 pkt. proc.

Rysunek 1. Aktywność zawodowa osób młodych w wieku 15-24lata (wg BAEL) w II kwartale 2018 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie: Aktywność ekonomiczna ludności w woj. podlaskim w II kwartale 2018, Urząd Statystyczny w Białymstoku, Białystok 2018

Tabela 2. Bierność społeczna młodzieży (NEET – Not in Employment, Education or Training) % udział w grupie wiekowej 15-24 w latach 2016-2017 w woj. podlaskim na tle Polski oraz Unii Europejskiej

Wyszczególnienie	woj. podlaskie (w %)		Polska (w %)		UE 28 (w %)	
	2016	2017	2016	2017	2016	2017
ogółem	10,3	8,6	10,5	9,5	11,5	10,9
kobiety	11,4	*	11,1	10,7	11,9	11,2
mężczyźni	9,2	*	10,1	8,3	11,2	10,6

Źródło: Opracowanie własne na podstawie bazy danych EUROSTAT, * b. danych

KOMENTARZ ANALITYCZNY

- W 2017 r. w Unii Europejskiej (UE 28) co 9 osoba młoda w grupie wiekowej 15-24 lata (10,9%) była bierna społecznie (NEET). Średnia dla Polski (9,5%) była niższa o 1,4 pp. Niż wskaźnik europejski, a dla woj. podlaskiego (8.6%) niższa o 0,9pp. niż wskaźnik ogólnopolski. Podobnie jak w skali Europy, większą bierność zawodową i edukacyjną wykazują młode kobiety; w Polsce wskaźnik NEET dla kobiet był o 2,4 pp. wyższy niż dla młodych mężczyzn (czyli 4-krotnie bardziej niż w UE, gdzie odnotowano różnicę o 0,6 pp.).
- W krajach Unii Europejskiej, a także w Polsce wskaźnik NEET, czyli odsetek młodzieży biernej zawodowo i edukacyjnie, w 2017 roku uległ zmniejszeniu (odpowiednio o: 0,6 i 1,0 pp.). W woj. podlaskim wartość tego wskaźnika zmniejszyła się, podobnie jak w kraju, o 1,0 pp.

BEZROBOCIE REJESTROWANE OSÓB MŁODYCH

Tabela 3. Wybrane kategorie osób młodych w wieku do 30 roku życia w woj. podlaskim (bezrobocie rejestrowane) w ujęciu kwartalnym

Wyszczególnienie	II kwartał 2017		IV kwartał 2017		II kwartał 2018		II kw. 2018– II kw. 2017 (+/-)	
	<i>j.m.</i> Liczba osób	%	Liczba osób	%	Liczba osób	%	w liczbach	w %
Bezrobotni ogółem	42600	100	39997	100	36722	100	-5878	-13,8
Bezrobotni w wieku do 30 r. ż., w tym:	12102	28,4	11443	28,6	9973	27,2	-2129	-17,6
		100		100		100		
• Kobiety	6497	53,7	6279	54,9	5604	56,2	-893	-13,7
• Zamieszkali na wsi*	-	-	5265	46,0	-	-	-	-
• Z wykształceniem poniżej średniego	4069	33,6	3906	34,1	3408	34,2	-661	16,2
• Z wykształceniem wyższym	2194	18,1	2232	19,5	1721	17,3	-473	-21,6
• Bez stażu pracy	4474	37,0	4032	35,2	3290	33,0	-1184	-26,5
• Długotrwale bezrobotni	5599	46,3	5030	44,0	4398	44,1	-1201	-21,5
• Osoby niepełnosprawne	257	2,1	228	2,0	234	2,3	-23	-8,9
• Osoby korzystające ze świadczeń z pomocy społecznej	141	1,2	152	1,3	118	1,2	-23	-16,3
• Osoby posiadające co najmniej jedno dziecko do 6 r. ż. oraz osoby posiadające co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18r.ż.	3322	27,5	3214	28,1	3058	30,7	-264	-7,9
• Osoby w okresie 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki (18-24lata)	696	5,8	1258	11,0	473	4,7	-223	-32,0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku.

* Dane prezentowane w ujęciu rocznym

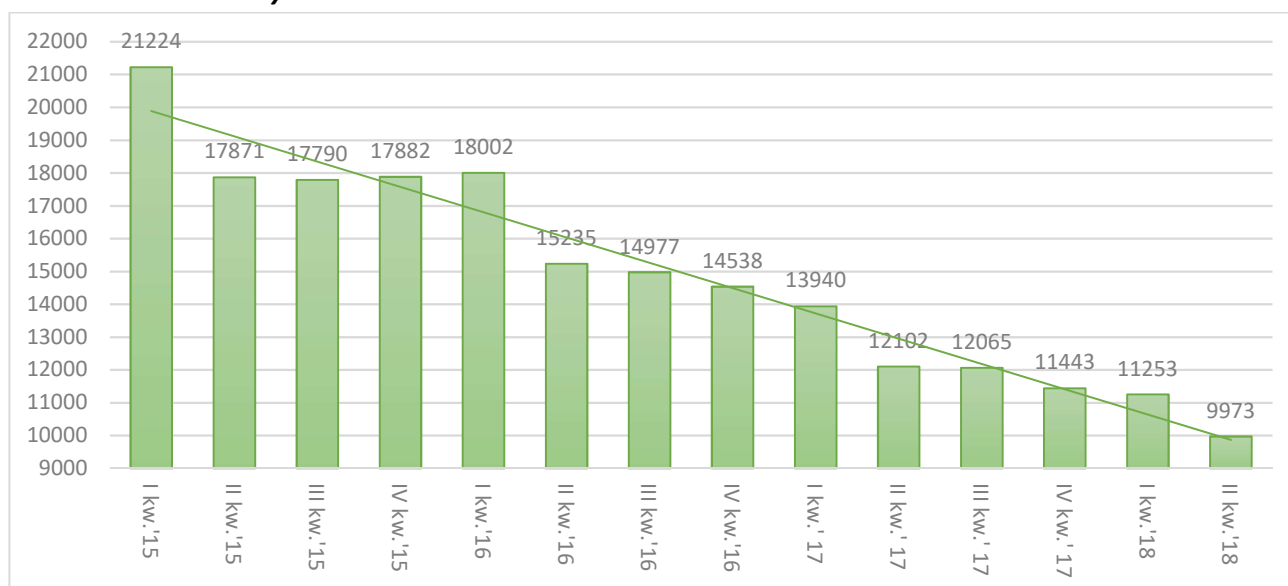
KOMENTARZ ANALITYCZNY

- W końcu II kwartału 2018 r. w urzędach pracy woj. podlaskiego zarejestrowane były 9973 osoby do 30 roku życia, co stanowiło 27,2% ogółu bezrobotnych. Na przestrzeni roku liczebność bezrobotnej młodzieży zmniejszyła się o 2129 osób, tj. o 17,6% (przy spadku ogólnej liczby bezrobotnych o 13,8%).
- W końcu II kwartału 2018 r. bezrobotne młode kobiety były w większości (56,2%). W porównaniu do analogicznego kwartału poprzedniego roku udział procentowy kobiet wzrósł o 2,5 pp.
- Niższy poziom kwalifikacji (poniżej wykształcenia średniego) zarejestrowanej młodzieży jest barierą podjęcia satysfakcjonującej, dobrze płatnej pracy, co dotyczyło 34,2% młodych osób zarejestrowanych w urzędach pracy w końcu II kwartału 2018 r. (3408 osób) i procent ten zwiększył się na przestrzeni roku o 0,6 punktu. Osoby legitymujące się wykształceniem wyższym stanowiły 17,3% (1721 bezrobotnych), tj. o 0,8 pp. mniej niż końcu II kwartału 2017 r.
- Brak stażu pracy, a tym samym doświadczenia zawodowego, to również istotne utrudnienie w aplikowaniu o pracę. W końcu II kwartału 2018 r. stażu pracy nie posiadało 33,0% młodych osób

(3290 osób). Jednak i w tym zakresie sytuacja się poprawia, bowiem odsetek bezrobotnych do 30 r. życia bez stażu pracy był niższy niż w analogicznym okresie ubiegłego roku o 4,0 pp.

- Udział osób młodych długotrwale bezrobotnych oscylował wokół 44,1%. W porównaniu do II kwartału 2017 r. udział tej grupy bezrobotnych zmniejszył się o 2,2 pp.
- W końcu II kwartału 2018 r. udział młodych osób z niepełnosprawnością wyniósł 2,3% (0,2 tys.), a ich udział uległ zwiększeniu w ciągu roku o 0,2 pp.
- Wśród bezrobotnych przed 30. rokiem życia nastąpił nieznaczny spadek liczby osób korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej (o 23, do 118). W końcu II kwartału 2018 roku stanowili oni 1,2% młodych bezrobotnych i w porównaniu do II kwartału 2017 r. udział ten nie uległ zmianie.
- Rodzicielstwo młodych osób, w szczególności kobiet, może sprzyjać powstawaniu tzw. zjawiska NEET, czyli nieuczestniczenia w edukacji bądź szkoleniach, niepodejmowania zatrudnienia, a w dalszej kolejności nawet wykluczeniu z rynku pracy. Potwierdzają to wyniki badań panelowych realizowanych przez Eurostat, ale również badania regionalne. W takiej sytuacji znajdują się podlascy młodzi rodzice posiadający co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia lub niepełnosprawne do 18 roku życia. W rejestrach powiatowych urzędów pracy w końcu II kwartału 2018 r. znalazło się 3,1 tys. takich osób, tj. 30,7% spośród bezrobotnych do 30. roku życia. Ich udział wzrósł w porównaniu analogicznego okresu ubiegłego roku o 3,2 pp., co koresponduje ze wzrostem udziału bezrobotnych kobiet, które stanowią 90,3% tej kategorii bezrobotnych do 30 roku życia.
- Powiązanie systemu edukacji z rynkiem pracy w kontekście zapewnienia ciągłości aktywizacji edukacyjnej i zawodowej osób młodych jest istotne z punktu widzenia przeciwdziałania bezrobociu najmłodszych zasobów siły roboczej. W końcu II kwartału 2018 r. w rejestrach podlaskich urzędów pracy było 473 bezrobotnych młodych ludzi w wieku 18-24 lata będących w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki (4,7%). W ciągu roku nastąpił znaczny spadek liczebności tej grupy o 223 osoby (o 32,0%).

Rysunek 2. Liczba zarejestrowanych bezrobotnych w wieku do 30 r. ż. w latach 2015-2018 w ujęciu kwartalnym

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku.

AKTYWIZACJA OSÓB MŁODYCH – AKTYWNE PROGRAMY RYNKU PRACY

W niniejszym podrozdziale uwzględniono szerszą grupę wiekową ze względu na kierowanie wsparcia przez publiczne służby zatrudnienia do osób młodych w wieku do 30 roku życia.

Tabela 4. Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych do 30 roku życia w woj. podlaskim w ujęciu kwartalnym

Wyszczególnienie	II kw. 2017		IV kw. 2017		II kw. 2018		II kw. 2018–II kw. 2017 (+/-)	
	<i>j.m.</i> Liczba osób	%	Liczba osób	%	Liczba osób	%	w liczbach	%
Liczba bezrobotnych do 30 roku życia wyrejestrowanych z ewidencji PUP ogółem, w tym:	7594	100,0	7511	100	6072	100	-1522	-20,0
z powodu podjęcia pracy ogółem	3775	49,7	4556	60,7	3156	52,0	-619	-16,4
Liczba bezrobotnych do 30 roku życia objętych podstawowymi formami aktywizacji, z tego:	2353	31,0	2084	27,7	1491	24,6	-862	-36,6
• Praca subsydiowana, z tego w ramach:	1092	14,4	1382	18,4	681	11,2	-411	-37,6
– prac interwencyjnych	231	3,0	134	1,8	155	2,6	-76	-32,9
– robót publicznych	107	1,4	51	0,7	45	0,7	-62	-57,9
– środków na działalność gospodarczą	174	2,3	215	2,9	188	3,1	14	8,0
– refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	115	1,5	126	1,7	73	1,2	-42	-36,5
– bonu na zasiedlenie (podjęcie pracy poza miejscem zamieszkania)	135	1,8	158	2,1	70	1,2	-65	-48,1
– bonu zatrudnieniowego	9	0,1	2	0,03	10	0,2	1	11,1
– refundacji składek na ubezpieczenia społeczne	8	0,1	0	0,0	0	0	-8	-100,0
– inne	313	4,1	696	9,3	140	2,3	-173	-55,3
• Szkolenia	143	1,9	91	1,2	114	1,9	-29	-20,3
w tym w ramach bonu szkoleniowego	50	0,6	37	0,5	54	0,9	4	8,0
• Staże u pracodawcy	1068	14,1	535	7,1	677	11,1	-391	-36,6
w tym w ramach bonu stażowego	45	0,6	13	0,2	28	0,5	-17	-37,8
• Przygotowanie zawodowe dorosłych	5	0,1	1	0,01	0	0	-5	-100,0
• Prace społecznie użyteczne	12	0,1	5	0,1	19	0,3	7	58,3
w tym w ramach PAI	1	0,01	0	0,0	4	0,1	3	300,0
• Skierowanie do agencji zatrudnienia w ramach zlecania działań aktywizacyjnych	33	0,4	70	0,9	0	0	-33	-100,0

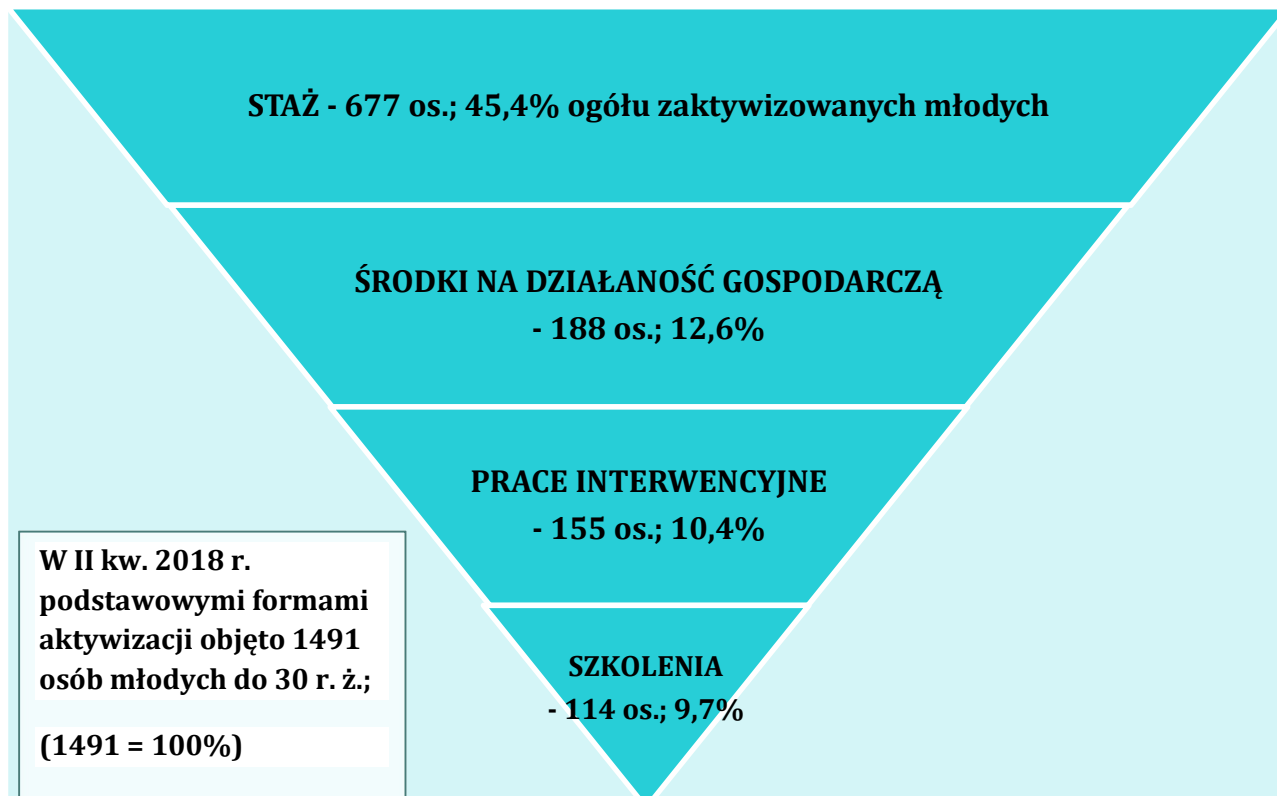
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku.

KOMENTARZ ANALITYCZNY

- Młodzi bezrobotni, do 30. roku życia, którzy zostali wyłączeni z ewidencji bezrobotnych w II kwartale 2018 r. (6072 osoby), stanowili znaczny odsetek 39,1% spośród ogółu bezrobotnych (15517).
- Spada wśród młodych bezrobotnych popularność form aktywizacji organizowanych w ramach prac subsydiowanych (prace interwencyjne, roboty publiczne, dofinansowywanie działalności gospodarczej, refundacja kosztów zatrudnienia bezrobotnego, bon na zasiedlenie, bon zatrudnieniowy, refundacja składek na ubezpieczenie społeczne). Bezrobotni do 30 roku życia, którzy skorzystali z subsydiów w II kwartale 2018 r., stanowili 11,2% wszystkich bezrobotnych wyrejestrowanych z ewidencji PUP z tej grupy wiekowej.
- W ramach prac subsydiowanych najwięcej osób młodych kierowanych było do prac interwencyjnych, w których uczestniczyło 155 bezrobotnych, tj. o 76 osób mniej niż w II kwartale 2017 r. Oprócz tego 73 bezrobotnych skorzystało z oferowanej dla pracodawców refundacji kosztów zatrudnienia, tj. o 42 osoby mniej niż w II kwartale 2017 r. Dość powszechną formą aktywizacji osób młodych oraz przejawem ich mobilności jest podejmowanie pracy poza miejscem zamieszkania. W tym celu z bonu na zasiedlenie skorzystało 70 bezrobotnych (o 65 osób mniej niż w II kwartale 2017 r.). Niezmienną popularnością cieszy się również finansowe wsparcie działalności gospodarczej, co jest oznaką przedsiębiorczości osób młodych. W II kwartale 2018 r. skorzystało z niego 188 osób (o 14 osób więcej niż przed rokiem). Ponadto prowadzenia działalności gospodarczej niesubsydiowanej ze środków publicznych podjęto się w II kwartale 2018 r. kolejnych 81 młodych osób.
- Obok prac subsydiowanych popularną formą aktywizacji osób młodych są staże; z tej formy pomocy w II kwartale 2018 r. skorzystało łącznie 677 osób do 30 roku życia (także w ramach bonu stażowego). Również ze staży w II kwartale br. skorzystało mniej osób młodych niż przed rokiem (o 391 osób).
- W II kwartale 2018r. szkolenia rozpoczęło 114 młodych bezrobotnych, w tym 54 osoby w ramach bonu szkoleniowego. W porównaniu do II kwartału 2017 zainteresowanie szkoleniami wśród osób młodych spadło o 20,3%.
- Do prac społecznie użytecznych skierowano w II kwartale br., 19 osób do 30 roku życia. Natomiast żaden bezrobotny z analizowanej grupy wiekowej nie został skierowany do agencji zatrudnienia w ramach zlecenia działań aktywizacyjnych ze względu na zakończenie tej formy wsparcia, a także nie skorzystał z przygotowania zawodowego dla dorosłych.
- Generalnie, w II kwartale 2018 r. zmniejszył się ruch bezrobotnych korzystających z usług powiatowych urzędów pracy. Również liczba osób młodych rejestrujących się w PUP i opuszczających ewidencję urzędów pracy była mniejsza. W porównaniu do II kwartału 2017 r. wyrejestrowanych zostało mniej o 1522 bezrobotnych do 30. roku życia, tj. o 20,0%, co związane było ze spadkiem liczby

osób młodych podejmujących zatrudnienie o 16,4%, a także liczby osób, które nie potwierdziły gotowości do pracy (-13,8%).

Rysunek 3. Dominujące formy aktywizacji osób młodych do 30 roku życia w II kwartale 2018 roku (udział w ogólnej liczbie zaktywizowanych bezrobotnych do 30 r. ż.)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku

MIEJSCA PRACY NA PODLASKIM RYNKU PRACY

- Łącznie osoby bezrobotne i poszukujące pracy miały w II kwartale 2018 r. do dyspozycji 9046 ofert pracy, tj. o 127 (o 1,4%) ofert mniej niż w analogicznym okresie 2017 roku.
- Z ogólnej liczby ofert pracy liczba miejsc zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej zgłoszonych przez podlaskich pracodawców do urzędów pracy w II kwartale 2018 r. wyniosła 7734 i w porównaniu do analogicznego okresu w 2017 roku wzrosła o 530, czyli o 7,4%.
- Pracodawcy zgłosili również 1312 miejsc aktywizacji zawodowej (w tym 1220 miejsc stażu oraz 92 miejsca pracy społecznie użytecznej), tj. o 657, czyli o 33,4% mniej niż w analogicznym okresie 2017 r. Oferty stażu stanowiły 93,0% miejsc aktywizacji zawodowej zgłoszonych w II kwartale 2018 r.

WARTOŚCI WSKAŹNIKÓW ZREALIZOWANYCH W RAMACH GWARANCJI DLA MŁODZIEŻY W WOJ. PODLASKIM WRAZ Z KOMENTARZEM

Tabela 5. Wartości wskaźników zrealizowanych w ramach Działania 1.1 Wsparcie osób młodych pozostających bez pracy na regionalnym rynku pracy – projekty pozakonkursowe. Podziałanie 1.1.1 Wsparcie udzielane z Europejskiego Funduszu Społecznego Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój (PO WER 2014-2020)

Opis	2018		
	Ogółem	I kwartał	II kwartał
Wskaźniki produktu			
Liczba osób długotrwale bezrobotnych objętych wsparciem w programie	670	439	231
Liczba osób poniżej 30 lat z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie	24	16	8
Liczba osób bezrobotnych (łącznie z długotrwale bezrobotnymi) objętych wsparciem w Programie	1959	1212	747
Wskaźniki rezultatu			
Liczba osób poniżej 30 lat, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu	31	10	21

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych zawartych w SL2014

KOMENTARZ ANALITYCZNY

- W II kwartale 2018 roku w ramach projektów realizowanych przez powiatowe urzędy pracy województwa podlaskiego finansowanych z PO WER 2014-2020 i wdrażanych zgodnie ze standardami określonymi w Planie realizacji Gwarancji dla Młodzieży **udzielono wsparcia 747 młodym osobom bezrobotnym poniżej 30 roku życia**, które wzięły udział w Programie w ramach Działania 1.1 Wsparcie osób młodych pozostających bez pracy na regionalnym rynku pracy – projekty pozakonkursowe; Podziałania 1.1.1 Wsparcie udzielane z Europejskiego Funduszu Społecznego.
- Wśród nich 30,9% to osoby młode długotrwale bezrobotne, zaś 1,1% stanowią osoby z niepełnosprawnościami. Zamierzony w programie rezultat w postaci uzyskania kwalifikacji osiągnęło 21 osób młodych.

Tabela 6. Wartości wskaźników zrealizowanych w ramach Działania 1.2 Wsparcie osób młodych pozostających bez pracy na regionalnym rynku pracy – projekty konkursowe. Podziałanie 1.2.1 Wsparcie udzielane z Europejskiego Funduszu Społecznego Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój (PO WER 2014-2020)

Opis	2018		
	Ogółem	I kwartał	II kwartał
Wskaźniki produktu			
Liczba osób poniżej 30 lat z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie	12	12	0
Liczba osób biernych zawodowo, nieuczestniczących w kształceniu lub szkoleniu, objętych wsparciem w programie	149	110	39
Wskaźniki rezultatu			
Liczba osób poniżej 30 lat, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu	141	79	62

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych zawartych w SL2014

KOMENTARZ ANALITYCZNY

- W II kwartale 2018 r. realizowane były również projekty w ramach Działania 1.2 Wsparcie osób młodych na regionalnym rynku pracy – projekty konkursowe; Poddziałania 1.2.1 Wsparcie udzielane z Europejskiego Funduszu Społecznego. W ramach niniejszych projektów wsparcia udzielono 39 osobom biernym zawodowo poniżej 30 roku życia. Zamierzony w programie rezultat w postaci uzyskania kwalifikacji osiągnęły 62 osoby młode. Wspomniane przedsięwzięcia wdrażane są zgodnie ze standardami określonymi w Planie realizacji Gwarancji dla Młodzieży.

Opracowanie:

Wydział Badań i Analiz

Wydział Wdrażania PO WER

WUP w Białymstoku